

i Befolkningstallet paa 1,9 pCt., i Viborg, Ringkøbing og Ribe Amter 4,5 pCt., paa Bornholm 4,9, i Aalborg, Hjørring og Thisted Amter 2,3 og i Vejle, Aarhus og Randers Amter 3,4. Man vil se, at i Maribo Amt er der den laveste Fremgang. Forholdet kan kun forklares ud fra den Kendsgerning, at de danske Arbejdere ingen Beskæftigelse finde der. De holde maaske heller ikke saa meget af at være der, for sandt at sige er der megen Forskel paa Forholdene mellem Husbonde og Tyendeovre paa Vestkysten og nede paa det fede Lolland. I disse Sukkerroeegne er Tyende- og Arbejderklassen nu bleven et Proletariat, som ikke har nogen Forbindelse med de store Bønder og Godsejere. Overklassen og Underklassen her ere lige saa skarpt adskilte som i København. I Vestjylland er det vistnok mange Steder saaledes, at Tjenestekarle og Tjenestepiger spise ved Husbondens Bord, behandles som Mennesker.

Det er noget Snak hen i Vejret, naar det paastaas, at de danske Arbejdere ikke ville arbejde paa Landet. Ovre i Vestjylland ville de gerne blive. Der vokser Befolkningstallet stærkt, for der ville Arbejderne blive, fordi de behandles som Mennesker og faa bedre Løn end andre Steder. Og naar Arbejderne forsvinde, er det i Virkeligheden kun en Følge af hele den sociale Udvikling i de paagældende Egne. Den engelske Finansminister Lloyd George var i Juledagene i Cardiff og holdt en stor og mærkelig Tale, der lyser som Rødlyn over den tyske Valgkamp. Han sagde mange mærkelige Ting, som man ikke kunde tænke sig, at danske Ministre vilde sige. Naar her en Minister rykker ud og holder Tale, udtrykker han sig f. Eks. som saa, at vi ere ved at drukne i Humanitet her i Landet. Jeg vil gerne til Sammenligning oplæse, hvad Lloyd George sagde i Cardiff, og benytter en Oversættelse i „Kristeligt Dagblad“ efter „Daily News“, for at ingen skal sige, at det er en tendentios Oversættelse. Lloyd George udtalte ved denne Lejlighed: „Det er en lige saa mørk Plet paa det nationale Flag, at det nu vajer over forbryderske og af Sult halvdøde Børn, over elendigt lønnede, slet ernærede, usselt boende arbejdende Mænd og Kvinder, som om det vajede over et Nederlag paa en Slagmark.“ Jeg ved ikke, om vor højtærede Finansminister i sine unge Dage har tænkt saadanne Tanker — det tror jeg —, men jeg ved ikke, om han tænker dem endnu. Han udtaler dem aldrig.

Hvis Lloyd George kom her ind i denne Rigsdag, som bliver mere og mere konservativ, fordi to Partier stadig kæmpe om de konservative Vælgere — og saa længe vi ikke komme ud over denne Situation, bliver det ved med at være en konservativ Rigsdag —, og holdt en saadan Tale, er jeg sikker paa, at Regeringspartiets Medlemmer vilde trække paa Skuldrene af ham og sige: Det er en naiv Mand, en sentimental Mand, som er langt borte fra Virkeligheden. Denne Mand er imidlertid maaske i Øjeblikket Verdens mægtigste Mand, idet han maaske er den mægtigste indenfor den engelske Regering, altsaa indenfor Regeringen i Verdens største Rige. Han gik ned til Cardiff og sagde til Overklassen, at det er en Plet paa det nationale Flag, at der findes en saadan Arbejdsløshed, saa megen Fattigdom og Elendighed. Hvis han kom herover og saa ud over det danske Land, vilde han standse ved Lolland, den fedeste af de danske Øer, og se, hvorledes Roedyrkerne høste et kolossalt Udbytte af Roøvlen, medens samtidig danske Arbejdere, Tjenestepiger og Karle udvandre, Arbejdere med Kone og Børn gaa i Landflygtighed fra den Jord, hvor de ere fødte og gerne vilde leve.

Jeg mødte sidste Sommer paa en Landevej i Nordsjælland en ung Landarbejder med Kone og 3 Børn. De kom ved Gribskov og holdt hinanden i Haanden. Det var tydeligt at se, at de havde grædt. Jeg talte med dem, og Manden sagde med Taarer i Øjnene: Jeg har været ude paa Marken og taget Afsked med min gamle Moder, i Morgen skulle vi rejse til Amerika. Hun er 70 Aar og er ensom og svagelig, og det er naturligvis drøjt, at jeg skal drives ud af Landet, herfra, hvor jeg har gaaet som Barn og voksen Mand, fordi de oppe paa Gaarden ved Siden af have antaget 6 svenske Tjenestekarle til Høstarbejde og derfor ikke have Brug for os. Jeg siger, at hvis Lloyd George saa disse Forhold, saa disse Kasser, hvor man indlogerer Polakker, og som mere ligne Sct. Johannes Stiftelsens Lighus, naar alle Fjælekasserne ere besatte af Lig, end de ligne menneskelige Boliger, vilde han sige, at det, der sker paa Lolland, sætter i Virkeligheden en mørkere Plet paa det danske nationale Flag end den Plet, der sættes paa det tyske Flag ved, at man hinsides Grænsen forfølger Danske.

Vi maa være klare over, at der naas ingen forsvarlig og retfærdig Ordning, naar man blot lapper paa de bestaaende